TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2021. gada 3. jūnijā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Regula (ES) Nr. 952/2013 – Savienības Muitas kodekss – 22. panta 6. punkta pirmā daļa, lasot to kopsakarā ar 29. pantu – Pamatojuma paziņošana attiecīgajai personai pirms tāda lēmuma pieņemšanas, kas var radīt tai nelabvēlīgas sekas – 103. panta 1. punkts un 103. panta 3. punkta b) apakšpunkts – Muitas parāda noilgums – Muitas parāda paziņošanas termiņš – Termiņa apturēšana – 124. panta 1. punkta a) apakšpunkts – Muitas parāda dzēšana noilguma gadījumā – Noteikuma par apturēšanas pamatiem piemērošana laikā – Tiesiskās drošības un tiesiskās paļāvības aizsardzības principi

Lietā C-39/20

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa) iesniedza ar 2020. gada 24. janvāra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2020. gada 27. janvārī, tiesvedībā

Staatssecretaris van Financiën

pret

Jumbocarry Trading GmbH,

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs J. Regans [*E. Regan*], tiesneši M. Ilešičs [*M. Ilešič*] (referents), E. Juhāss [*E. Juhász*], K. Likurgs [*C. Lycourgos*] un I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*],

ģenerāladvokāts: M. Kamposs Sančess-Bordona [*M. Campos Sánchez-Bordona*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– *Jumbocarry Trading GmbH* vārdā – *C. H. Bouwmeester* un *E. M. Van Doornik*, *belastingadviseurs*,

– Nīderlandes valdības vārdā – *M. K. Bulterman* un *J. M. Hoogveld*, pārstāvji,

– Eiropas Parlamenta vārdā – *R. van de Westelaken* un *M. Peternel*, pārstāvji,

– Eiropas Savienības Padomes vārdā – *A. Sikora-Kalėda* un *S. Emmerechts*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

– Eiropas Komisijas vārdā – *W. Roels* un *F. Clotuche-Duvieusart*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2021. gada 11. februāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 103. panta 3. punkta b) apakšpunktu un 124. panta 1. punkta a) apakšpunktu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV 2013, L 269, 1. lpp., un labojums – OV 2013, L 287, 90. lpp.; turpmāk tekstā – "Savienības Muitas kodekss").

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Staatssecretaris van Financiën* (valsts sekretārs finanšu lietās, Nīderlande) un *Jumbocarry Trading GmbH* (turpmāk tekstā – "*Jumbocarry*") saistībā ar paziņojumu par muitas nodokļa maksājumu par Eiropas Savienībā importēto preču partiju, attiecībā uz kuru vēlāk izrādījās, ka tai nevar piemērot preferenciālu muitas nodokļa likmi 0 %.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienas Muitas kodekss

3 Padomes Regulas (EEK) Nr. 2913/92 (1992. gada 12. oktobris) par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV 1992, L 302, 1. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 16. novembra Regulu (EK) Nr. 2700/2000 (OV 2000, L 311, 17. lpp.) (turpmāk tekstā – "Kopienas Muitas kodekss"), 221. pantā bija noteikts:

"1. Muitas nodokļa summu, tiklīdz tā iegrāmatota, dara zināmu parādniekam saskaņā ar attiecīgajām procedūrām.

[..]

3. Paziņojumu debitoram nesniedz pēc tam, kad beidzies trīs gadu laika posms pēc dienas, kurā radies muitas parāds. Šo termiņu var pārtraukt uz pārsūdzības procesa laiku, sākot no brīža, kad ir iesniegta pārsūdzība 243. panta nozīmē."

4 Minētā kodeksa 243. panta 1. punkta pirmajā daļā bija noteikts:

"Ikvienai personai ir tiesības pārsūdzēt muitas dienestu lēmumu, kas attiecas uz tiesību aktu muitas jomā piemērošanu un viņu skar tieši un individuāli."

Savienības Muitas kodekss

5 Ar Savienības Muitas kodeksu, kas saskaņā ar tā 287. pantu stājās spēkā 2013. gada 30. oktobrī, tika atcelts Kopienas Muitas kodekss. Tomēr liela daļa tā noteikumu, it īpaši 22., 29., 103., 104. un 124. pants, atbilstoši tā 288. panta 2. punktam kļuva piemērojami tikai no 2016. gada 1. maija.

6 Savienības Muitas kodeksa 22. panta "Pēc pieteikuma saņemšanas pieņemtie lēmumi" 6. punkta pirmajā daļā ir noteikts:

"Pirms tāda lēmuma pieņemšanas, kas nelabvēlīgi ietekmētu pieteikuma iesniedzēju, muitas dienesti pieteikuma iesniedzējam dara zināmu pamatojumu, kādēļ tie ir paredzējuši pieņemt šo lēmumu, kā arī dod viņam iespēju noteiktā laikposmā no dienas, kurā viņš saņēmis minēto paziņojumu vai kad uzskata, ka viņš to ir saņēmis, izteikt savu viedokli. Pēc šā laikposma beigām pieteikuma iesniedzējam piemērotā veidā paziņo par lēmumu."

7 Šī kodeksa 29. pantā "Bez iepriekšēja pieteikuma pieņemti lēmumi" ir paredzēts:

"Izņemot gadījumus, kad muitas dienests darbojas kā tiesu iestāde, 22. panta 4., 5., 6. un 7. punktu, 23. panta 3. punktu un 26., 27. un 28. pantu piemēro arī muitas dienestu lēmumiem, kas pieņemti bez attiecīgās personas iepriekšēja pieteikuma."

8 Minētā kodeksa 103. panta "Muitas parāda noilgums" 1.–3. punktā ir noteikts:

"1. Muitas parādu parādniekam nepaziņo, ja ir pagājuši trīs gadi kopš muitas parāda rašanās dienas.

2. Ja muitas parāds ir radies tādas darbības rezultātā, par kuru laikā, kad tā veikta, varēja ierosināt krimināllietu, 1. punktā noteikto trīs gadu termiņu saskaņā ar valsts tiesību aktiem pagarina līdz laikposmam, kas ir vismaz pieci gadi, bet ne vairāk kā 10 gadi.

3. Panta 1. un 2. punktā noteiktos laikposmus aptur, ja:

a) saskaņā ar 44. pantu tiek iesniegta pārsūdzība; šādu apturēšanu piemēro no dienas, kad pārsūdzību iesniedz, un turpina visa pārsūdzības procesa laikā; vai

b) muitas dienesti saskaņā ar 22. panta 6. punktu parādniekam paziņoja par iemesliem, kādēļ tie plāno paziņot par muitas parādu; šādu apturēšanu piemēro no paziņojuma izdošanas dienas līdz tā termiņa beigām, kurā parādniekam tiek dota iespēja paust savu viedokli."

9 Savienības Muitas kodeksa 104. panta "Iegrāmatošana" 2. punktā ir noteikts:

"Muitas dienestiem nav jāiegrāmato ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas, kuras, ievērojot 103. pantu, atbilst muitas parādam, ko vairs nevar paziņot parādniekam."

10 Šā kodeksa 124. panta "Dzēšana" 1. punktā ir paredzēts:

"Neskarot spēkā esošos noteikumus muitas parādam atbilstīgās ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas neatgūšanai tiesā konstatētas parādnieka maksātnespējas gadījumā, ievedmuitas vai izvedmuitas parāds tiek dzēsts jebkurā no šādiem veidiem:

a) gadījumā, ja parādniekam vairs nevar paziņot par muitas parādu saskaņā ar 103. pantu;

[..]."

Deleģētā regula (ES) 2015/2446

11 Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2015/2446 (2015. gada 28. jūlijs), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem (OV 2015, L 343, 1. lpp.), 8. panta "Laikposms, kurā var izmantot tiesības tikt uzklausītam", kurš attiecas uz Savienības Muitas kodeksa 22. panta 6. punktu, 1. punktā ir paredzēts:

"Laikposms, kurā pieteikuma iesniedzējs var paust savu viedokli pirms tāda lēmuma pieņemšanas, kas to ietekmētu nelabvēlīgi, ir 30 dienas."

12 Saskaņā ar šīs deleģētās regulas 256. pantu tā stājās spēkā 2016. gada 18. janvārī un kļuva piemērojama no 2016. gada 1. maija.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

13 2013. gada 4. jūlijā *Jumbocarry* iesniedza deklarāciju par porcelāna preču partijas laišanu brīvā apgrozībā, par izcelsmes valsti norādot Bangladešu. Saskaņā ar tajā laikā spēkā esošo tiesisko regulējumu šīs preces tika laistas brīvā apgrozībā, piemērojot preferenciālo muitas nodokļa likmi 0 %.

14 Tā kā pārbaudēs tika konstatēts, ka izcelsmes sertifikāts ir viltots, kompetentā muitas iestāde 2016. gada 1. jūnija vēstulē saskaņā ar Savienības Muitas kodeksa 22. panta 6. punkta pirmo daļu informēja *Jumbocarry*, ka ir radies muitas parāds ar parasto likmi 12 % un ka tā paredz attiecīgo muitas nodokli piedzīt. Tajā pašā vēstulē tā precizēja, ka *Jumbocarry* saskaņā ar Deleģētās regulas 2015/2446 8. pantu ir 30 dienu termiņš, lai paustu savu viedokli šajā jautājumā.

15 2016. gada 18. jūlijā muitas parāds, kas radies 2013. gada 4. jūlijā, tika paziņots *Jumbocarry* ar maksājuma paziņojumu.

16 *Jumbocarry*, uzskatīdama, ka dienā, kad tai nosūtīts maksājuma paziņojums, attiecībā uz muitas parādu bija iestājies noilgums, iesniedza sūdzību par maksājuma paziņojumu, un vēlāk – tā kā kompetentā muitas iestāde tikai daļēji apmierināja tās sūdzību – tā vērsās *rechtbank Noord-Holland* (Ziemeļholandes tiesa, Nīderlande). Tā kā šī tiesa apmierināja prasību un tās nolēmums tika atstāts negrozīts ar *Gerechtshof Amsterdam* (Amsterdamas apelācijas tiesa, Nīderlande) 2018. gada 27. februāra spriedumu, valsts sekretārs finanšu lietās iesniedza kasācijas sūdzību *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa).

17 Iesniedzējtiesai ir šaubas par Savienības Muitas kodeksa 22. panta 6. punkta, lasot to kopsakarā ar tā 29. pantu un 104. panta 2. punktu, kā arī ar šī kodeksa 124. panta 1. punkta a) apakšpunkta, lasot to kopsakarā ar šī paša kodeksa 103. panta 3. punktu, ieviešanas iedarbību laikā, un tā it īpaši vēlas noskaidrot, vai uz pamatlietu attiecas šīs tiesību normas.

18 Šajā ziņā šī tiesa norāda, ka minētās tiesību normas, kurās tostarp ir paredzēta noilguma termiņa apturēšana gadījumā, ja tiek paziņots pamatojums, nebija spēkā dienā, kad radās pamatlietā aplūkotais muitas parāds, un tā piebilst, ka tobrīd spēkā esošajā tiesiskajā režīmā, kas izriet no Kopienas Muitas kodeksa, šāda apturēšana nebija paredzēta. Protams, tam, ka dienā, kad kļuva piemērojams jaunais tiesiskais režīms, proti, 2016. gada 1. maijā, attiecībā uz pamatlietā aplūkoto muitas parādu vēl nebija iestājies noilgums, varētu būt nozīme, atbildot uz šiem jautājumiem. Tomēr šī jaunā režīma piemērošana pamatlietā varētu būt pretrunā tiesiskās drošības un tiesiskās paļāvības aizsardzības principiem.

19 Iesniedzējtiesa uzskata, ka Tiesas judikatūra neļauj bez jebkādām saprātīgām šaubām secināt, vai tiesību norma, kurā, tāpat kā Savienības Muitas kodeksa 103. panta 3. punktā, ir paredzēta noilguma termiņa apturēšana, ir jāuzskata par materiālo tiesību normu vai procesuālo tiesību normu. Gadījumā, ja tā būtu materiālo tiesību norma, minētā tiesa uzskata, ka Kopienas Muitas kodeksa 221. panta 3. punkts joprojām būtu piemērojams muitas parādam, kurš radies pirms 2016. gada 1. maija, tādējādi attiecībā uz šādu parādu būtu iestājies noilgums, beidzoties trīs gadu laikposmam no tā rašanās brīža.

20 Turklāt varot apgalvot, ka Savienības Muitas kodeksa 22. panta 6. punkta piemērošana piedziņas procedūrām, kas uzsāktas no 2016. gada 1. maija, nav atkarīga no noteikumiem par muitas parāda noilgumu. Lai gan muitas iestādēm kopš 2016. gada 1. maija visos piedziņas gadījumos ir jāievēro šī kodeksa 22. panta 6. punkts, saskaņā ar šo viedokli tam ne vienmēr būtu jāizraisa tas, ka Savienības Muitas kodeksa 103. panta 3. punkta b) apakšpunkts ir piemērojams visos gadījumos. Šajā lietā no tā izrietot, ka, tā kā muitas iestādēm bija jāievēro minētā kodeksa 22. panta 6. punkts un tā kā šī paša kodeksa 103. panta 3. punkts nebija piemērojams, kompetentā muitas iestāde 2016. gada 18. jūlijā vairs nevarēja paziņot par muitas parādu.

21 No otras puses, iesniedzējtiesa uzsver, ka tāpat var apgalvot, ka Savienības Muitas kodeksa 103. panta 3. punkta ieviešanas mērķis bija, ka šī kodeksa 22. panta 6. punkts, 103. panta 3. punkta b) apakšpunkts, 104. panta 2. punkts un 124. panta 1. punkta a) apakšpunkts, ņemot vērā to saistību, kļūst piemērojami tajā pašā datumā, proti, 2016. gada 1. maijā. Tādējādi saskaņā ar minētā kodeksa 104. panta 2. punktu no šī datuma muitas dienestiem, kas iegrāmato muitas parādam atbilstošās nodokļu summas, būtu jāpiemēro šī paša kodeksa 103. pants.

22 Šādos apstākļos *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Savienības Muitas kodeksa 103. panta 3. punkta ievaddaļa un b) apakšpunkts un 124. panta 1. punkta ievaddaļa un a) apakšpunkts ir piemērojami muitas parādam, kas bija radies pirms 2016. gada 1. maija un kam šajā datumā vēl nebija iestājies noilgums?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, vai tiesiskās drošības un tiesiskās paļāvības principi nepieļauj šo piemērošanu?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

23 Ar abiem jautājumiem, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Savienības Muitas kodeksa 103. panta 3. punkta b) apakšpunkts un 124. panta 1. punkta a) apakšpunkts, lasot tos kopsakarā ar tiesiskās drošības un tiesiskās paļāvības aizsardzības principiem, ir jāinterpretē tādējādi, ka tie ir piemērojami muitas parādam, kurš radies pirms 2016. gada 1. maija un attiecībā uz kuru šajā datumā vēl nebija iestājies noilgums.

24 Vispirms no lēmuma lūgt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka pamatlietā aplūkotais muitas parāds ir radies 2013. gada 4. jūlijā, kad *Jumbocarry* preču partijas laišanai brīvā apgrozībā iesniedza izcelsmes sertifikātu, kurš vēlāk izrādījās viltots.

25 Šajā kontekstā kompetentā muitas iestāde vispirms saskaņā ar Savienības Muitas kodeksa 22. panta 6. punktu, lasot to kopsakarā ar 29. pantu, informēja *Jumbocarry* par iemesliem, kuru dēļ tā plānoja nosūtīt tai maksājuma paziņojumu, un atbilstoši Deleģētās regulas 2015/2446 8. pantam deva tai iespēju izteikt viedokli 30 dienu laikā. Šī informācija tika sniegta 2016. gada 1. jūnijā, proti, pēc tam, kad 2016. gada 1. maijā Kopienas Muitas kodekss tika atcelts ar Savienības Muitas kodeksu, bet katrā ziņā pirms 2016. gada 4. jūlija, kad beidzās Kopienas Muitas kodeksa 221. panta 3. punktā paredzētais trīs gadu noilguma termiņš.

26 Pēc tam kompetentā muitas iestāde 2016. gada 18. jūlijā paziņoja par muitas parādu, pamatojoties uz apstākli, ka saskaņā ar Savienības Muitas kodeksa 103. panta 3. punkta b) apakšpunktu šī kodeksa 22. panta 6. punktā paredzētās informācijas rezultātā trīs gadu noilguma termiņš tika apturēts līdz *Jumbocarry* viedokļa paušanai noteiktā termiņa beigām.

27 Iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Savienības Muitas kodeksa 103. panta 3. punkta b) apakšpunkts šajā lietā bija piemērojams un, ja tā ir, vai noilguma termiņa apturēšana atbilda tiesiskās drošības un tiesiskās paļāvības aizsardzības principiem, jo Kopienas Muitas kodeksā, kas bija spēkā brīdī, kad radās pamatlietā aplūkotais muitas parāds, nebija paredzēta šāda noilguma termiņa apturēšana.

28 Šajā ziņā uzreiz ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru procesuālās tiesību normas parasti ir piemērojamas no dienas, kad tās stājas spēkā, – atšķirībā no materiālo tiesību normām, kas parasti tiek interpretētas kā tādas, kas uz situācijām, kuras ir izveidojušās pirms to stāšanās spēkā, attiecas tikai tiktāl, cik no to noteikumiem, mērķa vai struktūras skaidri izriet, ka tām ir piešķirama šāda iedarbība (spriedums, 2018. gada 7. novembris, *O'Brien*, C-432/17, EU:C:2018:879, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).

29 Jāpiebilst, ka jauna tiesību norma ir piemērojama, sākot no tā tiesību akta stāšanās spēkā, ar ko tā ir ieviesta, un, lai gan tā nav piemērojama juridiskajām situācijām, kuras ir radušās un galīgi izveidojušās pirms minētās spēkā stāšanās, tā nekavējoties ir piemērojama attiecībā uz situācijas, kura radusies atbilstoši vecajam tiesību aktam, sekām nākotnē, kā arī jaunām juridiskajām situācijām. Ievērojot tiesību aktu atpakaļejoša spēka neesamības principu, citādi var būt tikai tad, ja jaunajai tiesību normai ir pievienoti īpaši noteikumi, kas īpaši paredz tās piemērošanas laikā nosacījumus (spriedums, 2018. gada 7. novembris, *O'Brien*, C-432/17, EU:C:2018:879, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).

30 Pirmkārt, attiecībā uz iepriekšējas informēšanas pienākumu, kas tagad ir paredzēts Savienības Muitas kodeksa 29. pantā, lasot to kopsakarā ar tā 22. panta 6. punktu, ir jākonstatē, ka tā ir procesuāla norma, ar kuru tiek īstenotas ieinteresētās personas tiesības tikt uzklausītai pirms tai nelabvēlīga lēmuma pieņemšanas.

31 Saskaņā ar iedibināto judikatūru tiesību uz aizstāvību ievērošana ir Savienības tiesību pamatprincips, kura neatņemama sastāvdaļa ir tiesības tikt uzklausītam jebkurā procedūrā. Atbilstīgi šim principam, kas ir piemērojams, ja iestāde plāno pieņemt personai nelabvēlīgu lēmumu, tādu lēmumu adresātiem, ar kuriem ievērojami tiek ietekmētas viņu intereses, jābūt iespējai lietderīgi paust savu viedokli par informāciju, uz kuras pamata administrācija ir plānojusi pieņemt savu lēmumu (spriedums, 2017. gada 20. decembris, *Prequ' Italia*, C-276/16, EU:C:2017:1010, 45. un 46. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

32 Turklāt Tiesa jau ir nospriedusi, ka tās procedūras noteikšana, atbilstoši kurai parādniekam tiek paziņots par parāda apmēru, lai tiktu pārtraukts noilguma termiņš, ir procesuālā kārtība (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 10. jūlijs, *CEVA Freight Holland*, C-249/18, EU:C:2019:587, 46. punkts).

33 Tādējādi ir jākonstatē, ka no 2016. gada 1. maija, kad stājās spēkā Savienības Muitas kodeksa 22. panta 6. punkts un 29. pants, dalībvalstu kompetentajām iestādēm bija jāievēro šajās tiesību normās paredzētais iepriekšējas informēšanas pienākums, kā tas arī tika darīts pamatlietā.

34 Otrkārt, attiecībā uz Savienības Muitas kodeksa 103. panta 3. punkta b) apakšpunktā paredzētā trīs gadu noilguma termiņa apturēšanu ir jāatgādina, ka šīs tiesību normas sekas ir tādas, ka gadījumā, ja tiek paziņots par pamatojumu atbilstoši šī kodeksa 22. panta 6. punktam, tiek pagarināts noilguma termiņš par tādu laikposmu, kurš atbilst parādniekam piešķirtajam termiņam, lai ļautu viņam paust savu viedokli, un šis laikposms saskaņā ar Deleģētās regulas 2015/2446 8. panta 1. punktu ir 30 dienas.

35 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Tiesa ir konstatējusi, ka Kopienas Muitas kodeksa 221. panta 3. punkts, ciktāl tajā bija paredzēts, ka attiecībā uz muitas parādu iestājas noilgums, beidzoties šajā tiesību normā paredzētajam trīs gadu termiņam, paredz materiālo tiesību normu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2006. gada 23. februāris, *Molenbergnatie*, C-201/04, EU:C:2006:136, 41. punkts). Šāds konstatējums ir attiecināms arī uz Savienības Muitas kodeksa 103. panta 1. punktu, ciktāl pēdējās minētās tiesību normas formulējums un tvērums būtībā ir identiski pirmajai minētajai tiesību normai. Tāpat ir jāuzskata, ka arī minētā kodeksa 103. panta 3. punkta b) apakšpunkts, kurā ir paredzēta muitas parāda noilguma termiņa pagarināšana gadījumā, ja tiek paziņots tā paša kodeksa 22. panta 6. punktā minētais pamatojums, paredz materiālo tiesību normu.

36 Līdz ar to, kā izriet no šī sprieduma 28. un 29. punktā minētās judikatūras, Savienības Muitas kodeksa 103. panta 3. punkta b) apakšpunktu nevar piemērot tiesiskajām situācijām, kas ir radušās un galīgi nostabilizējušās laikā, kad bija piemērojams Kopienas Muitas kodekss, ja vien no Savienības Muitas kodeksa noteikumiem, mērķa vai struktūras skaidri neizriet, ka tas ir nekavējoties piemērojams šādās situācijās.

37 Šajā gadījumā no šī sprieduma 25. punkta izriet, ka dienā, kad kļuva piemērojams Savienības Muitas kodeksa 103. panta 3. punkta b) apakšpunkts, proti, 2016. gada 1. maijā, pamatlietā aplūkotais muitas parāds vēl nebija ne noildzis, ne dzēsts.

38 Līdz ar to ir jākonstatē, ka šajā datumā *Jumbocarry* tiesiskais stāvoklis attiecībā uz tās muitas parāda noilgumu vēl nebija galīgi izveidojies, lai gan šis parāds bija radies laikā, kad bija piemērojams Kopienas Muitas kodekss.

39 Tādēļ Savienības Muitas kodeksa 103. panta 3. punkta b) apakšpunktu varēja piemērot *Jumbocarry* situācijas – muitas parāda noilguma un dzēšanas – sekām nākotnē.

40 Turklāt, runājot par saikni starp Savienības Muitas kodeksa 22. panta 6. punktu, lasot to kopsakarā ar tā 29. pantu, un šī kodeksa 103. panta 3. punktu, ir jāpiebilst, ka šīs procesuālo un materiālo tiesību normas veido nedalāmu kopumu, kura atsevišķos elementus nevar aplūkot izolēti attiecībā uz to iedarbību laikā. Proti, ir svarīgi konsekventi un vienveidīgi piemērot Savienības tiesību aktus muitas jomā (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2015. gada 26. marts, Komisija/*Moravia Gas Storage*, C-596/13 P, EU:C:2015:203, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

41 Šajā ziņā Savienības likumdevēja nodoms bija vienlaikus ieviest Savienības Muitas kodeksa 22. panta 6. punktā, lasot to kopsakarā ar tā 29. pantu, pienākumu sniegt iepriekšēju informāciju un šī kodeksa 103. panta 3. punkta b) apakšpunktā paredzēt šīs informācijas izraisīto noilguma termiņa apturēšanu.

42 Kā būtībā norāda Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padome, šo tiesību normu vienlaicīgas piemērošanas mērķis bija līdzsvarot divus mērķus, proti, no vienas puses, Savienības finanšu interešu aizsardzību un, no otras puses, parādnieka aizsardzību no tiesību uz aizstāvību viedokļa.

43 Tādējādi no ziņojuma par Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (Parlamenta Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komiteja, 2013. gada 26. februāra sēdes dokuments, A7-0006/2013, 46. lpp., grozījumi Nr. 62), kas ir Savienības Muitas kodeksa pamatā, izriet, ka šī kodeksa 103. panta 3. punkta b) apakšpunkts tika pievienots pēc Parlamenta grozījumiem, kuros ir precizēts, ka "šis pielāgojums [bija] nepieciešams, lai aizsargātu gan tradicionālos pašu resursus, gan valstu resursus, kad runa ir par līdzekļu atgūšanu". Šajā dokumentā it īpaši bija uzsvērts, ka "tas var notikt gadījumos, kad uzklausīšanas tiesību procedūra ir jāīsteno (laika ziņā) ļoti tuvu to periodu beigām, kuros var paziņot par muitas parādu".

44 Tātad šķiet, ka Savienības likumdevējs, pieņemot Savienības Muitas kodeksa 103. panta 3. punkta b) apakšpunktā paredzēto apturēšanas noteikumu, it īpaši ir vēlējies paredzēt tādas situācijas kā pamatlietā aplūkotā.

45 Turklāt nav strīda par to, ka šo tiesību normu nepapildina neviena īpaša tiesību norma, kurā būtu paredzēti citādi piemērošanas nosacījumi laikā šā sprieduma 29. punktā minētās judikatūras izpratnē.

46 Visbeidzot, attiecībā uz tiesiskās drošības principu Tiesa jau ir precizējusi, ka principā dalībvalstis ir tiesīgas pagarināt noilguma termiņus, ja attiecībā uz faktiem iepriekš nav iestājies noilgums (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 2. marts, *Glencore Céréales France*, C-584/15, EU:C:2017:160, 73. punkts un tajā minētā judikatūra).

47 Tātad nevar uzskatīt, ka, piemērojot tādu noteikumu par muitas parāda noilguma termiņa apturēšanu, kāds ir paredzēts Savienības Muitas kodeksa 103. panta 3. punkta b) apakšpunktā, kopā ar šī kodeksa 22. panta 6. punktā – lasot to kopsakarā ar tā 29. pantu – paredzētajiem procesuālajiem noteikumiem, tiktu apdraudēti tiesiskās drošības un tiesiskās paļāvības aizsardzības principi.

48 Protams, saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru tiesiskās drošības princips, no kura izriet tiesiskās paļāvības aizsardzības princips, it īpaši nosaka, pirmkārt, ka tiesību normām ir jābūt skaidrām un precīzām un, otrkārt, ka attiecīgajām personām ir jāspēj paredzēt to piemērošanu, it īpaši tad, ja šīs normas var nelabvēlīgi ietekmēt personas vai uzņēmumus. Tiesiskās drošības principa prasība ir īpaši ir tāda, ka tiesiskajam regulējumam ir jāļauj ieinteresētajām personām precīzi zināt tajā noteikto saistību apjomu un nepārprotami zināt savas tiesības un pienākumus, un spēt atbilstoši rīkoties (spriedums, 2021. gada 15. aprīlis, *Federazione nazionale delle imprese elettrotecniche ed elettroniche (Anie)* u.c., C-798/18 un C-799/18, EU:C:2021:280, 41. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

49 Kā secinājumu 91. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, skaidri izteikta noteikuma par noilguma termiņa apturēšanu ieviešana saskaņā ar Savienības Muitas kodeksa 103. panta 3. punkta b) apakšpunktu patiesībā neizraisa izmaiņas salīdzinājumā ar agrāko normatīvo situāciju, bet tas ir darīts drīzāk tālab, lai nostiprinātu administratīvo iestāžu pienākumu, kas – atbilstoši šā sprieduma 31. punktā minētajai Tiesas judikatūrai – jau bija pastāvējis saskaņā ar Kopienas Muitas kodeksu.

50 Katrā ziņā, kā to tāpat ir norādījis ģenerāladvokāts secinājumu 88. punktā, ne tiesiskās drošības princips, ne tiesiskās paļāvības aizsardzības princips, uz ko atsaukusies iesniedzējtiesa, neuzliek pienākumu saglabāt valsts tiesisko regulējumu nemainīgu laikā. Turklāt saimnieciskās darbības subjektiem nav pamata tiesiski paļauties, ka tiks saglabāta pašreizējā situācija, kas var tikt grozīta, Savienības iestādēm īstenojot rīcības brīvību (spriedums, 2012. gada 26. jūnijs, Polija/Komisija, C-335/09 P, EU:C:2012:385, 180. punkts un tajā minētā judikatūra).

51 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka Savienības Muitas kodeksa 103. panta 3. punkta b) apakšpunkts un 124. panta 1. punkta a) apakšpunkts, aplūkojot tos no tiesiskās drošības un tiesiskās paļāvības aizsardzības principu aspekta, ir jāinterpretē tādējādi, ka tie ir piemērojami muitas parādam, kurš radies pirms 2016. gada 1. maija un attiecībā uz kuru šajā datumā vēl nebija iestājies noilgums.

Par tiesāšanās izdevumiem

52 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nosprież:

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 103. panta 3. punkta b) apakšpunkts un 124. panta 1. punkta a) apakšpunkts, aplūkojot tos no tiesiskās drošības un tiesiskās paļāvības aizsardzības principu aspekta, ir jāinterpretē tādējādi, ka tie ir piemērojami muitas parādam, kurš radies pirms 2016. gada 1. maija un attiecībā uz kuru šajā datumā vēl nebija iestājies noilgums.

[Paraksti]